

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121206579
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3121206579.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Y. W., nar. XX.XX.XXXX a N. W., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov matky F. W., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. nad U., - T., T. X/X, t. č. bytom H. nad U., F. XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom v Trenčíne, Piaristická 6667 a otca Y. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. nad U., Z. II XX/XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Trnave, Hlavná 31, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. júna 2022, č. k. 34P/113/2021-177 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zníženie výživného. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že návrhom na začatie konania zo dňa 13.10.2021 sa otec maloletých detí domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti k maloletému Y. z doterajšej sumy 400,-eur mesačne na sumu 30,-eur mesačne a k maloletej N. zo sumy 200,-eur mesačne na sumu 30,-eur mesačne, s účinnosťou od podania návrhu. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloleté deti Y. a N. pochádzajú z manželského vzťahu ich rodičov, ktoré manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.1.2019 č.k.26P190/2018-92, právoplatným dňa 21.9.2019 a súčasne bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého Y. sumou vo výške 400,-eur mesačne a na výživu maloletej N. sumou vo výške 200,-eur mesačne. Súčasťou rozsudku bola aj dohoda rodičov o úprave styku otca s maloletými deťmi. V čase poslednej úpravy výživného mal maloletý Y. 10 rokov a bol žiakom 4. ročníka ZŠ. Jeho stravné v školskej jedálni predstavovalo 25,-eur mesačne a navštevoval školský klub s poplatkom 10,-eur mesačne. Maloletý Y. bol členom hokejového klubu, ktoré poplatky vtedy platil otec detí. Zdravotný stav mal dobrý, potreby mal primerané svojmu veku. Maloletá N. mala vtedy 6 a bola žiačkou 1. ročníka ZŠ. Jej stravné v školskej jedálni predstavovalo 25,-eur mesačne a poplatok za školský klub predstavoval 10,-eur mesačne. Maloletá navštevovala ZUŠ s poplatkom 50,-eur polročne. Zdravotný stav mala dobrý, potreby primerané jej veku. Matka detí bola zamestnaná s priemerným mesačným príjmom cca 460,-eur netto. V čase uvedenej poslednej úpravy výživného býval otec detí sám v rodinnom dome, ktorý mali rodičia detí v BSM a na náklady bývania platil za plyn 70,-eur mesačne, za energie 30,-eur mesačne, za vodu 15,-eur mesačne, RTVS 4,64 eur mesačne, hypotéku 145,-eur mesačne, daň z nehnuteľnosti a

odvoz odpadu. Ešte pred rozvodom otec detí predal svoju firmu a previedol svoj obchodný podiel v spol. TMS GmbH s.r.o. a potom v tej firme zostal pracovať v zamestnaneckom pomere a podľa vlastného tvrdenia tam dosahoval príjem 510,-eur mesačne. Dňa 13.10.2021 otec detí podal návrh na zníženie výživného, ktorým sa domáhal zníženia výživného na sumu 30,- eur mesačne na každé dieťa. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že maloleté deti bývajú s matkou, ktorá sa o ne osobne stará. Otec sa s deťmi stretáva, ale v menšom rozsahu ako sa rodičia dohodli v rámci rozvodového konania a deti u otca neprespávajú. Okrem posledného mesiaca otec doposiaľ platil doterajšie určené výživné na deti, ktoré už platil dobrovoľne, ale uvádzal, že si na výživné požičal od kamaráta, čo nezdokladoval a nevedel sa k tomu ani bližšie vyjadriť. Maloletý Y. má v súčasnosti 13 rokov a je žiakom 7. ročníka ZŠ. Je členom hokejového klubu, s čím sú spojené vysoké výdavky, podľa udania matky cca 100,-eur mesačne. Maloletá N. má v súčasnosti 10 rokov a je žiačkou 4. ročníka ZŠ. Navštevuje ZUŠ, odbor spev a klavír s poplatkami 84,-eur/rok. Chodí tam 4x týždenne a cestovné tak predstavuje 30,-eur mesačne. Matka býva v spoločnej domácnosti s jej matkou a bratom. Na náklady bývania matka prispieva 130,-eur mesačne. Matka je zamestnaná s čistým mesačným príjmom za rok 2021 vo výške 824,59 eur. Poberá prídavky na dve deti spolu vo výške 51,76 eur mesačne. Otec tvrdil, že býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou v 2-izbovom byte a uvádzal, že na domácnosť jej prispieva len niekedy. Matka poukazovala na lož otca detí a uviedla, že vraj otec detí býva v spoločnej domácnosti s jeho priateľkou sl. F. v byte v Trenčianskych Tepliciach. Otec má ešte vyživovaciu povinnosť k jeho maloletému synovi R. W., nar. XX.XX.XXXX z jeho mimomanželského vzťahu so sl. F., ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 130,-eur mesačne. Otec vo svojom písomnom návrhu tvrdil, že bol nútený takisto požiadať o zníženie výživného aj k maloletému R., ale lustráciou bolo zistené, že žiadny návrh na zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletému R. nebol podaný. Otec detí nemá zriadený žiaden účet v žiadnej banke alebo pobočke banky na území SR. Na jeho meno nie je písaný žiaden majetok, žiadne auto, žiadna nehnuteľnosť. Otec bol v minulosti od 02/2012 do 9.8.2018 jediným spoločníkom spol. TMS GmbH s.r.o, ktorý obchodný podiel otec detí previedol na Y.a S.. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni bol otec detí zamestnancom uvedenej spoločnosti TMS GmbH s.r.o. do 31.5.2021 s vymeriavacím základom vo výške 400,-eur mesačne a v 05/2021 vo výške 1.888,57 eur, pravdepodobne z dôvodu odstupného. Súčasne má otec detí od 06/2010 evidovanú živnosť v predmete podnikania zámočníctvo, ktorú má podľa výpisu zo ŽR pozastavenú. Od 25.6.2021 je otec detí evidovaný na ÚPSVaR Trenčín ako uchádzač o zamestnanie. Od 25.6.2021 do 24.12.2021 otec poberal dávky v nezamestnanosti vo výške cca 220,-eur mesačne a od 02/2022 pobera dávkou v hmotnej núdzi v sume 68,80 eur. Má ukončené stredoškolské vzdelanie SPŠ, strojárské. Doposiaľ pracoval na rôznych pracovných pozíciách. Z oznámenia ÚPSVaR Trenčín zo dňa 20.5.2022 súd zistil, že úrad eviduje viacero rôznych voľných pracovných miest pre mužov so stredoškolským vzdelaním s vyučením strojár. Matka tvrdila, že otec stále používa luxusné vozidlá patriace firme TMS GmbH s.s.r.o., čo otec síce popieral a matka podložila fotografiami, ktoré fotografie namietal otec ako nezákonný dôkaz vyhotovený bez súhlasu fyzickej osoby. Právne vec súd posúdil podľa § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Súd uviedol, že otec detí sa pred tromi rokmi uzavretou rodičovskou dohodou sám zaviazal prispievať výživným v sume spolu 600,- eur mesačne na obe deti, ktoré boli vtedy dokonca o 3 roky mladšie ako teraz. Preto jeho terajšie úvahy o výživnom presahujúcom ich potreby neboli opodstatnené. Súd sa nestotožnil s otcom tvrdenou zmenou pomerov na jeho strane. Súd tiež konštatoval, že náklady na výživu a úhradu odôvodnených potrieb detí, aj v súvislosti s ich záujmovou činnosťou sa neznižili. Naopak, podľa súdu bolo možné konštatovať, že tieto sa ešte zvyšujú. Preto znížovanie výživného súd nepovažoval za dôvodné, a to ani s prihliadnutím na jedinú objektívnu zmenu pomerov na strane otca, ktorou je pribudnutie jeho vyživovacej povinnosti k maloletému R. nar. v 12/2019. Táto zmena na strane otca je vyvážená zmenou pomerov na strane detí ich vyšším vekom a prechodom maloletého Y. na druhý stupeň ZŠ a na túto zmenu pomerov už súd prihliadal v predchádzajúcom konaní o návrhu otca na zníženie výživného pod sp. zn.31P/93/2019, v ktorom konaní boli rozsudkom súdu zo dňa 9.7.2020 č.k. 31P/93/2019- 201 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.1.2021 č.k. 19CoP/42/2020-238 návrh otca o zníženie výživného a návrh matky o zvýšenie výživného zamietnuté. Touto zmenou pomerov sa už teda súd zaoberal v predchádzajúcom konaní a návrh otca na zníženie výživného zamietol. Súd sa ďalej nestotožnil s tvrdením otca o zmene pomerov na jeho strane spočívajúcej v znížení jeho príjmových pomerov, ktorá by mala odôvodňovať zníženie výživného. V konaní bolo preukázané, že v mieste bydliska otca je dostatok voľných pracovných miest, ktoré by boli vhodné pre otca, keby tam on chcel pracovať, a ktoré sú s rôznymi zárobkovými možnosťami, niektoré od 7,4 eur/hod. (t.j. 1.184,-eur mesačne) alebo od 1.500,-eur/mesiac alebo od 7,36 eur/hod. alebo od 718,-eur/mesiac a pod. Porovnaním príjmových pomerov otca v čase poslednej úpravy výživného, kedy otec sám uvádzal svoje zárobkové pomery vo výške 519,-

eur mesačne a porovnaním potencionálne možných príjmových pomerov otca v zamestnaniach súdom zistených voľných pracovných miest, do ktorých by otec mohol nastúpiť, ak by chcel a so zárobkovými pomermi 1.184,-eur alebo 1.500,-eur mesačne, súd konštatoval, že nie je žiaden dôvod pre zníženie výživného, pretože terajšie zárobkové možnosti otca sú ešte podstatne vyššie aké boli v čase poslednej úpravy výživného. Preto z vyššie uvedených dôvodov súd nebral do úvahy otcom preukazovaný a deklarovaný príjem titulom len dávok v hmotnej núdzi, ale prihliadal na potencionálne možný príjem, ktorý by otec mohol dosahovať a ten je dokonca vyšší ako bol jeho príjem v čase posledného určovania výživného. Na strane otca súd ani nezistil žiaden zdravotný dôvod, pre ktorý by nemohol pracovať. Súd tiež poukázal na to, že otec dlhodobo pracoval alebo spolupracoval s nemeckou firmou, často chodieval do Nemecka, preto možno predpokladať jeho dobré jazykové znalosti, čo ho ešte viac zvýhodňuje na trhu práce. Z týchto dôvodov súd rozhodol tak, že návrh otca na zníženie výživného zamietol. Nad rámec uvedeného súd ešte poukázal na to, že otec detí sa stále vozí na množstve rôznych áut, pričom to ani nevedel dôveryhodne vysvetliť, len uvádzal, že kamaráti mu bežne zadarmo požičiavajú autá, pričom ani nevedel aké. V tejto súvislosti však súd pripomenul, že aj bezplatné užívanie cudzích áut je istým benefitom a pre taký benefit teda otec ani nie je nútený zabezpečiť si na svoju osobu nejaké auto, ale také benefity mu tiež umožňujú udržiavať slušnú životnú úroveň. Okrem toho matka detí fotografiami dokladovala, že otec stále, aj po jeho údajnom ukončení zamestnaneckého vzťahu vo firme TMS GmbH s.r.o., používa luxusné vozidlá, ktoré patria uvedenej spoločnosti, ktorú otec kedysi vlastnil a podľa vyjadrenia matky účelovo pred rozvodom previedol na inú osobu a dokonca podľa nej pre tú firmu stále pracuje, často preto cestuje aj do zahraničia, pretože uvedená firma sprostredkúva prácu pre zvéračov v Nemecku. Preto sa javila podľa súdu ako logická úvaha matky, že otec stále pre firmu pracuje, len už nie ani ako spoločník ani ako zamestnanec, a preto nie je nútený sa oficiálne zamestnávať v iných firmách. V tejto súvislosti mal súd tiež za to, že veľmi nedôveryhodne pôsobilo vyjadrenie otca na pojednávaní, že si nepamätá či bol týždeň pred pojednávaním v zahraničí. Tiež bolo preukázané, že matka tretieho dieťaťa otca, s ktorou otec podľa tvrdenia matky žije, ale otec to popiera, ponúkala na predaj vozidlo zn. Mercedes GLE Coupe za 44.000,-eur, pričom by sa pravdepodobne malo jednať o vozidlo patriace niekdajšej firme otca TMS GmbH s.r.o., ale k tomuto sa otec detí nevyjadril. Z uvedených zistení mal súd za to, že napriek tvrdeniam otca nedošlo na jeho strane k zníženiu jeho životnej úrovne a deti majú právo podieľať sa na jeho životnej úrovni. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 58 v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Poukázal na to, že v súdnom konaní bolo preukázané, že je od 25.06.2021 evidovaný na ÚPSVaR Trenčín ako uchádzač o zamestnanie, pričom od 25.06.2021 do 24.12.2021 poberal dávky v nezamestnanosti vo výške 220,-eur mesačne a od 02/2022 poberať dávkou v hmotnej núdzi v sume 68,80 eur. Konštatovanie súdu, že nedošlo k zmene pomerov na jeho strane, považoval za nesprávne, v rozpore so skutočnosťami, ktoré plynú zo súdneho spisu, a ktoré sa týkajú súčasných príjmových pomerov otca. Otec mal za to, že výška vyživovacej povinnosti skutočne neodráža a nie je adekvátne k výške dosahovaných príjmov povinnej osoby a nie je proporcionálna ani zisteniam plynúcich zo súdneho spisu. V tomto smere aj záver súdu o jeho potenciálnom možnom príjme vo výške 718,- eur až 1.500,- eur pre ktorý je doterajšie výživné vo výške 600,- eur na obe maloleté deti primerané, považoval za nesprávne. Otec ďalej poukazoval na to, že sa aj reálne uchádzal o prácu, táto mu však nebola ponúknutá z dôvodu, že pracovné miesto bolo už obsadené, o čom sa v súdnom spise nachádzajú listinné dôkazy. Existencia voľných pracovných miest na úrade práce nie vždy podľa jeho názoru odráža aktuálny stav na trhu práce, pričom často sa stáva, že úrady práce evidujú určitú pracovnú pozíciu ako voľnú aj napriek tomu, že v skutočnosti na ňu už bola uzavretá pracovná zmluva s inou osobou. V tomto prípade preto nepovažoval zistenie skutočného stavu veci zo strany súdu za správne. Súdu priložil posledné vyjadrenie zamestnávateľa, ktorým súd doposiaľ nedisponoval a ktoré opätovne potvrdzovalo, že úradom inzerovaná voľná pracovná pozícia bola v skutočnosti už obsadená iným uchádzačom. Čo sa týka výšky vyživovacej povinnosti, otec uviedol, že v rozhodovacej praxi všeobecných súdov sa ustálila istá percentuálna výška výživného v závislosti od čistého mesačného príjmu povinnej osoby na strane jednej a v závislosti od „kategórie“ (veku) oprávnenej osoby na strane druhej. V predmetnom prípade sa jedná o maloleté deti vo veku 13 rokov (maloletý Y., žiak 7. ročníka ZŠ) a 10 rokov (maloletá N., žiačka 4. ročníka ZŠ). Pre túto vekovú kategóriu maloletých detí je v prípade ich bežných potrieb a dobrého zdravotného stavu ustálená percentuálna výška vyživovacej povinnosti o veľkosti cca 20% z čistého mesačného príjmu povinnej osoby, pričom v prípade väčšieho počtu detí sa táto výška výživného pomerne rozdeľuje medzi oprávnené osoby. Výška vyživovacej povinnosti na obe maloleté deti (600,-eur) nebola podľa neho primeraná ani vzhľadom na takýto potencionálny príjem, z ktorého súd v danej

veci vychádzal (718,- eur až 1.500,- eur mesačne), nehovoriac o primeranosti výšky výživného voči súčasnému reálnemu príjmu povinnej osoby. Podľa otca, schválenie rodičovskej dohody, ktorá obsahuje taktiež dohodu o výške výživného nemôže „zakonzervovať“ určitý pomer výšky výživného k príjmu otca. Je potrebné totiž pripustiť, že v budúcnosti nastane taká zmena pomerov, za existencie ktorej by tento pomer určený dohodou už nebol únosný. Podľa jeho názoru, k obdobnej situácii došlo aj v tomto prípade, kedy došlo nielen k podstatnému zníženiu reálne dosahovaných príjmov, ale taktiež k pribudnutiu ďalšej vyživovacej povinnosti otca, ktorému sa medzičasom narodilo ďalšie dieťa a pribudla mu tak ďalšia vyživovacia povinnosť. Okrem toho bol operovaný v oblasti ramena a musí znášať zdravotné ťažkosti s tým spojené. Podľa otca sa súd mnohokrát uchýlil k špekuláciám a pri rozhodovaní prihliadol na skutočnosti, ktoré mali skôr charakter domnienok a hypotéz, ktoré neboli ničím preukázané, a ktoré boli tvrdené v konaní výlučne len matkou. Domnienky matky, že otec pre firmu TMS GmbH s.r.o. stále pracuje sa nezakladajú na žiadnych preukázaných skutočnostiach a sú výslovne len špekuláciami, ktoré otec popiera. Špekuláciami sú však taktiež aj úvahy súdu o jeho jazykových znalostiach. Životnú úroveň otca súd zisťoval najmä z údajného užívania početných osobných motorových vozidiel. Otec však v konaní niekoľkokrát výslovne uviedol, že predmetné motorové vozidlá nevlastní a sú mu bezodplatne požičiavané s tým, že v konaní nebolo ani jednoznačne preukázané, aké typy vozidiel má otec vlastne užívať. Na základe toho považoval skutkové zistenia, ku ktorým prišiel súd na základe vykonaného dokazovania za nesprávne, pričom záver súdu o primeranosti výšky vyživovacej povinnosti za zjavne nesprávny a v rozpore so skutočným stavom vecí. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že po vykonaní dokazovania rozhodol o znížení výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom, eventuálne napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s odvolaním otca nesúhlasí. Podľa matky otec v odvolaní neuviedol žiadnu relevantnú odvolaciu námietku, alebo skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie. Poukázala na to, že otec bol kedysi spoločníkom v spol. TMS GmbH, s.r.o. a krátko pred rozvodom previedol obchodný podiel na kamaráta, pričom uvedená firma vlastnila luxusné autá, kde len leasing na jedno vozidlo predstavoval sumu 1.700,- eur mesačne (Mercedes GLE Coupe), čo otec sám potvrdil v rozvodom konaní. Následne otec v uvedenej firme zostal zamestnancom a aj keď bol len zamestnancom a tiež dlho práceneschopný, používal luxusné vozidlá uvedenej firmy. Podľa matky otec klamal, že nežil v domácnosti s priateľkou slečnou Y. F., pričom jeho klamstvá boli vyvrátené svedeckými výpoveďami susedov, ktorí po pojednávaní mali prepichnuté pneumatiky. Poukázala na to, že otec uvádzal svoje zdravotné problémy už v predchádzajúcom konaní, no nebolo zistené, že by mal otec zníženú pracovnú schopnosť. Matka má vedomosť o tom, že otec stále pracuje vo firme TMS GmbH, s.r.o. a stále používa luxusné autá vo vlastníctve tejto firmy. V tejto súvislosti matka oslovila detektívnu kanceláriu, ktorá nafotila otca a tieto fotky matka predložila súdu prvej inštancie. Otec tiež klamal, že uvádzal, že býval u svojej matky, pretože otec býval v byte v bytovom dome v Trenčianskych Tepliciach aj spolu so svojou priateľkou. Matka má vedomosť, že otec pre uvedenú firmu pracuje aj v Nemecku. V tejto súvislosti znova oslovila detektívnu kanceláriu s tým, aby zistila, či otec pracuje pre spoločnosť TMS GmbH, s.r.o., čo sa detektívnej kancelárii podarilo. Detektívnu kanceláriu bolo zistené, že otec sprostredkováva prácu pre iných v zahraničí, konkrétne v Nemecku pre zvéračov, pričom v uvedenej spoločnosti pracuje nielen otec, ale aj slečna F.. Otec má sám zvéračský kurz, a teda sám môže v Nemecku pracovať. Matka predložila súdu záverečnú správu o poskytovaní detektívnej služby. Spoločnosť TMS GmbH, s.r.o. bola spoločnosť, v ktorej bol otec spoločníkom predtým ako previedol svoj obchodný podiel, ktorý podľa matky patrí do ich BSM, na čom podľa matky nič nemení to, že otec svoj podiel previedol. Ďalej matka uviedla, že na strane maloletých detí došlo k zvýšeniu výdavkov. Poukázala na aktuálne výdavky maloletých detí. Uviedla, že zakúpila komplet celú lyžiarsku výstroj, lyže, prilbu, lyžiarske oblečenie. Keďže mal. Y. je členom hokejového klubu, platila mu aj zdravotnú prehliadku v sume 50,-eur a mal. má ďalšie výdavky na holiča, stravu, ošatenie, drogériu, školské pomôcky. Tiež matka synovi zakúpila hokejovú výstroj, čo stálo 230 eur + 200,- eur + 150,- eur. Maloletý Y. sa venuje aj rybárstvu. Maloletý mal distančné vzdelávanie, matka mu zakúpila počítač v hodnote 360,-eur, tlačiareň, tonery a pod. Maloletý sa venuje tiež chovateľstvu, matka som mu zakupovala akvárium a voliéra pre papagáje. Maloletý má široké záujmy, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Maloletý N. zakúpila nový tablet a elektrickú kolobežku. Otec sa s maloletými deťmi stretáva len sporadicky, deti u neho neprespávajú, pričom aj na krátky čas, keď sú u otca, im matka musí pripraviť jedlo a nápoje, keďže priateľka otca sa vyjadrila, že ona deti živiť nebude. Matka súhlasila s názorom vysloveným Krajským súdom v Trenčíne č. k. 19CoP/42/2020-238 zo dňa 26.01.2021 o tom, že otcom deklarováný príjem nezodpovedá skutočnosti. Podľa matky otec v konaní neustále klame,

na väčšinu otázok odpovedal, že si nepamätá. Otec nemá bankový účet, keďže používa účet slečny F.. Nemá na seba napísané pozemky v k. ú. Malé Košecké Podhradie, aj keď sa o nich vyjadruje v mailovej komunikácii, že sú to jeho pozemky. Matka je presvedčená o tom, že údajný pokles príjmov otca nie je žiadnou zásadnou zmenou pomerov, ktorá by mala odôvodniť zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti. Len náklady, ktoré otec uvádzal v rozvodom konaní boli vo výške 264,- eur, pričom deklaroval príjem vo výške 510,- eur. Otec sa napriek tomu zaviazal platiť výživné vo výške 600,- eur mesačne, a teda už vtedy bolo zrejmé, že otec nežil len z príjmu zo závislej činnosti. Na strane otca tak podľa matky nedošlo k žiadnej zmene pomerov. Súd v tomto konaní nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 26P/190/2018-92 zo dňa 16.01.2019. Matka navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Otec v písomnej replike k vyjadreniu matky uviedol, že výdavky ktoré uvádzala matka (ktorých vynaloženie podľa otca v súdnom konaní nebolo preukázané), nie je podľa neho v celosti možné posúdiť, ako bežné výdavky na mal. dieťa, ktoré je žiakom 8. ročníka základnej školy. Najmä výdavky typu nového lyžiarskeho oblečenia, novej hokejovej výstroje, nového počítača, novej tlačiarne a voliéry pre papagáje nie je možné považovať za bežné, ale za vysoko nadštandardné, ktoré matka s otcom ani vopred vôbec nekonzultovala. Podľa otca je taktiež otázne, či sú takto početné voľnočasové aktivity realizované v záujme dieťaťa, či k nim dieťa pristupuje aktívne a na základe vlastného rozhodnutia. Je taktiež bežné, že mal. dieťaťu vo vývine sa v prípade nadštandardných športov nekupuje nové nákladné oblečenie, je to však vecou voľby, možností a schopností každého rodiča, pričom to odráža životnú úroveň rodiča, ktorý sa na výchove dieťaťa podieľa. Taktiež výdavky na maloletú ako nový tablet a nová elektrická kolobežka nemožno podľa otca považovať za bežné výdavky maloletého dieťaťa. Ďalej otec zopakoval, že súdom stanovené výživné podľa jeho názoru ďaleko prevyšuje aktuálne majetkové a príjmové možnosti otca. Otec sa s deťmi snaží tráviť maximum svojho voľného času - počas letných prázdnin trávil otec najmä so synom pravidelne niekoľkokrát týždenne (ak nie každý deň) čas na rybačke, kde taktiež niekoľkokrát prespávali aj spoločne s mal. N.ou. Poprel, že by matka počas času, kedy boli deti s otcom, im pripravovala stravu a nápoje. Otec zdôraznil aj tú skutočnosť, že počas letných prázdnin mali obe maloleté deti stráviť letnú dovolenku s ním v zahraničí, avšak matka pár hodín pred odchodom otcovi uviedla, že deti s ním na dovolenku do zahraničia nepôjdu. Mal za to, že nastavenie detí voči nemu častokrát odrážajú postoje matky, čo otec postrehol už dávnejšie. Otec tiež namietal listinný dôkaz predložený matkou, a to „Záverečnú správu o poskytnutí detektívnej služby“. Uviedol, že tento bol získaný utajovaným spôsobom, a tak je neprípustný, nakoľko tento dôkaz zjavne nebol získaný zákonným spôsobom. Súčasne namietal vykonanie dôkazu oboznámením sa s fotografiami, ktoré mala vyhotoviť detektívna kancelária, a ktoré mali byť súdu zo strany matky predložené, pričom žiadne z uvedených fotografií otcovi doručené neboli. Podľa otca je neprípustné, aby si súkromná osoba (akákoľvek fyzická či právnická osoba poskytujúca detektívne služby) utajeným spôsobom vyhotovila obrazový záznam inej osoby cielene iba za tým účelom, aby ho mohla v budúcnosti použiť ako dôkaz v súdnom konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.1Sžd/21/2013 z 29.7.2014). Ide o nezákonne získaný dôkaz, ktorý v súdnom konaní nemožno pripustiť (vykonať). Vyhotovovanie obrazových snímkov osoby a získavanie informácií o nej, je zásah, ktorého vykonanie neumožňuje žiadne ustanovenie zákona o súkromnej bezpečnosti. Zákon o súkromnej bezpečnosti priamo ukladá prevádzkovateľovi detektívnej služby, aby dbal na ochranu osobnosti v zmysle osobitného predpisu, ktorým je Občiansky zákonník. Obrazový záznam vyhotovený bez súhlasu dotknutej osoby je zaťažovaný porušením osobnostných práv dotknutej osoby, chránený na úrovni zákonných noriem (Občiansky zákonník), ako aj Ústavy SR a medzinárodných dohovorov (Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Poukázal taktiež na nezákonné praktiky, ktoré boli vykonávané zo strany povereného detektíva, ktorý v Správe o detektívnej službe výslovne uvádzal, že vykonával úpravu dokladov totožnosti (občianskych preukazov) a takto pozmenené doklady ďalej rozširoval a obdobne napodobeniny certifikátov o zväračskej skúške, ktoré taktiež ďalej rozširoval. Otec poukázal na ustanovenie § 59 ods. 1 zákona č. 473/2005 Z. z. o súkromnej bezpečnosti. Zopakoval, že ešte počas trvania manželstva s vedomím a so súhlasom matky dňom 01.08.2018 uzavrel zmluvu o prevode obchodného podielu, na základe ktorej otec ako prevádzajúci a súčasne jediný spoločník obchodnej spoločnosti TMS GmbH, s.r.o., pôvodne so sídlom Prejtská 6/7, Dubnica nad Váhom, IČO: 46553061, previedol svoj obchodný podiel v spoločnosti TMS GmbH, s.r.o. o veľkosti 100% na nadobúdateľa, p. Y.a S., bytom F. XX, XXX XX F.. S účinnosťou od 10.08.2018 sa tak jediným spoločníkom vo vyššie uvedenej spoločnosti TMS GmbH, s.r.o. stal nadobúdateľ, p. Y. S.. Ďalej tak otec v tejto spoločnosti nie je činný a nevykonáva žiadne obchody v prospech tejto spoločnosti. Vykonanie matkou predloženého listinného dôkazu s označením „Záverečná správa o poskytnutí detektívnej

služby“ žiadal s odkazom na vyššie uvedené skutočnosti zamietnuť. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že po vykonaní dokazovania rozhodol o znížení výšky jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, eventuálne napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Matka v písomnej duplike k vyjadreniu otca uviedla, že k odvolaniu otca sa už vyjadrila a na všetkých svojich tvrdeniach a skutočnostiach uvedených vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca zotráva. Poukázala na to, že je to otec, ktorý s matkou ohľadne maloletých detí odmietol komunikovať. Ako novú skutočnosť matka uviedla, že otec má dlhodobé problémy s nadmernou konzumáciou alkoholických nápojov, a preto bol aj hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v Nemocnici s poliklinikou Považská Bystrica. Z tohto dôvodu netrávil a ani netrávi s deťmi takmer žiadny čas. Ďalej poukázala na vyjadrenie otca o tom, že otec plánoval dovolenku s deťmi v zahraničí, a teda podľa matky nemôže trpieť finančnými problémami. K námietkam ohľadne zákonnosti dôkazu predloženého matku, a to záverečnej správy o poskytovaní detektívnej služby, matka uviedla, že aj vykonanie nezákonne získaného dôkazu nie je kategoricky vylúčené a za určitých okolností ho je možné použiť. Poukázala na test proporcionality kolidujúcich práv. Matka mala za to, že ide o zákonný dôkaz a navrhovala súdu, aby tento dôkaz pripustil. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. Otec v ďalšom písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že nepopiera, že bol hospitalizovaný v Nemocnici s poliklinikou v Považskej Bystrici na psychiatrickom oddelení, pričom však išlo o ojedinelú situáciu z dôvodu náhleho požitia väčšieho množstva alkoholu, k čomu došlo v dôsledku vážnych osobných, resp. rodinných ťažkostí, ktoré sa u neho náhle objavili. Otec odmietol, že by trpel závislosťou od alkoholu, a to aj s poukazom na to, že pravidelne jazdí osobným motorovým vozidlom. Ďalej uviedol, že dňa 24.10.2022 uzavrel pracovnú zmluvu, na základe ktorej vznikol medzi ním ako zamestnancom a spoločnosťou CND T. I., s.r.o. dňom 25.10.2022 pracovný pomer na dobu neurčitú, a preto v súčasnosti poberá pravidelný mesačný príjem. Otec tiež trval na námietke nezákonnosti listinného dôkazu - Záverečnej správy o poskytnutí detektívnej služby.

7. Matka v ďalšom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec má dlhodobo problémy s požívaním alkoholických nápojov. Z uvedeného dôvodu nebol podľa nej hospitalizovaný prvýkrát. Okrem toho sa liečil zo svojej závislosti na alkohole aj vo Fakultnej nemocnici Trenčín. Poukázala na to, že na otca podala dňa 18.11.2018 trestné oznámenie, pretože ju otec v stave opitosti fyzicky napadol. Ďalej uviedla, že má informácie o tom, že otec bol dňa 13.09.2022 zadržaný pod vplyvom alkoholu hliadkou polície v Trenčianskych Tepliciach a koncom decembra 2019 bol zadržaný za výtržníctvo pod vplyvom alkoholu. Predloženú pracovnú zmluvu otca považovala za zmluvu „pro forma“. Matka má informácie o tom, že otec stále zamestnáva ľudí v Spolkovej republike Nemecko prostredníctvom spoločnosti TMS GmbH, s.r.o., z čoho má pravidelný mesačný príjem.

8. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP") bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť z nasledovných dôvodov:

9. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k maloletým deťom na tom právnom závere, že v konaní nebola preukázaná podstatná zmena pomerov, a to ani na strane otca, ako tento túto zmenu deklaroval a ktorá mala spočívať najmä v znížení jeho príjmu, keď otec poberal len dávku v hmotnej núdzi. Súd poukázal na to, že pri rozhodovaní o výživnom nie je rozhodujúci len povinným rodičom deklarovaný príjem, ale je potrebné posudzovať aj potencionalný možný príjem, ktorý je povinný rodič schopný dosahovať. V tomto smere aj súd vykonal dokazovanie a mal za preukázané, že v mieste bydliska otca je dostatok voľných pracovných miest, ktoré by boli vhodné pre otca. Súd následne porovnaním príjmových pomerov otca v čase poslednej úpravy výživného a porovnaním potencionalne možných príjmových pomerov otca dospel k záveru, že nie je žiaden dôvod pre zníženie výživného, a to aj s ohľadom na životnú úroveň otca a oprávnené potreby a výdavky maloletých detí.

10. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutočný stav veci, vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov

vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam otca dodáva nasledovné:

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného. Podľa § 78 ods. Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery (pričom táto úprava z oblasti tzv. hmotného práva má inak svoj odraz aj v úprave práva procesného a to konkrétne v ust. § 121 CMP, podľa ktorého rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Z týchto ustanovení potom vyplýva, že podkladom pre prípadné úvahy o zmene rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, pričom takouto zmenou pomerov je len vždy podstatná zmena okolností rozhodujúcich pre určenie výživného a existujúcich tu na jednej strane v čase rozhodovania o prípadnej zmene a na strane druhej v čase rozhodovania pôvodným (v novom konaní sa majú zmeniť) rozhodnutím. K záveru o takejto (podstatnej) zmene tak vždy možno dospieť len zistením rozhodujúcich okolností (odôvodnených potrieb osôb výživou oprávnených na jednej strane a možností a schopností osôb výživou povinných na strane druhej) v čase pôvodného rozhodovania a v čase rozhodovania o zmene (resp. i v príslušnom časovom úseku medzi takto vymedzenými hranicami), ich porovnaním a komplexným zhodnotením, ktoré z nich prevažujú a či v ich súhrne poskytujú i podklad pre zmenu skoršieho rozhodnutia o výživnom a ak áno, v akom smere a rozsahu a od ktorého času.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom určená rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.01.2019 č. k. 26P/190/2018-92, právoplatným dňa 21.09.2019, ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a súčasne bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa otec zaviazal platiť výživné vo výške 400,- eur mesačne pre mal. Y. s tým, že 350,- eur mesačne bude otec platiť k rukám matky ako bežné výživné a 50,- eur mesačne ako úspory pre maloletého a vo výške 200,- eur mesačne pre mal. N. s tým, že 150,- eur mesačne bude otec platiť k rukám matky ako bežné výživné a 50,- eur mesačne ako úspory pre maloletú. V tom čase bol maloletý Y. žiakom tretieho ročníka ZŠ, bol členom hokejového klubu, inak mal bežné výdavky primerané jeho

veku, mal. N. bola žiačkou prvej triedy ZŠ, navštevovala umeleckú školu, inak mala bežné výdavky primerané jej veku. Príjem matky bol vo výške cca 460,- eur mesačne, príjem otca podľa jeho udania bol vo výške 510,- eur mesačne. Otec sa už v máji 2019 (3,5 mesiaca po rozhodnutí súdu o výške výživného) podaným návrhom domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, kedy žiadal znížiť jeho vyživovaciu povinnosť pre maloletého Y.a zo sumy 400,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne a pre maloletú N. zo sumy 200,-eur mesačne na sumu 70,- eur mesačne. V tomto konaní otec uvádzal svoj príjem 505,- eur mesačne, pričom tiež tvrdil, že bol dlho od marca 2019 práceneschopný a že poberal len nemocenské dávky. Matka maloletých detí v tomto konaní podala protinávrh na zvýšenie výživného na maloletého Y. na sumu 550,- eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 09.07.2020 č.k. 31P/93/2019-201 boli návrhy otca na zníženie výživného na maloleté deti, ako aj návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletého Y. zamietnuté. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.01.2021 č.k. 19CoP/42/2020-238 bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 09.02.2021.

20. Z uvedeného je zrejmé, že naposledy súd porovnával pomery oprávnených z vyživovacej povinnosti ako aj povinného a matky maloletých detí s pôvodným rozhodnutím o rozvoде, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o vyživovacej povinnosti otca vo vyššie uvedenom predchádzajúcom konaní vedenom pod sp. zn. 31P/93/2019, (KS TN sp. zn. 19CoP/42/2020), pričom v tomto konaní tak súd prvej inštancie, ako aj krajský súd dospeli k záveru, že nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by bola dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom. Odvolací súd poukazuje na to, (rovnako ako aj krajský súd v uvedenom predchádzajúcom konaní vedenom pod sp. zn. 19CoP/42/2020), že v súdnom konaní o zníženie výživného nie je možné reparaovať predchádzajúce právoplatné rozhodnutie súdu o výške výživného na maloleté deti. Súd v tomto konaní je povinný zamerať svoje dokazovanie na porovnanie pomerov osôb oprávnených na výživné (obe maloleté deti) a osôb povinných plniť vyživovaciu povinnosť (obaja rodičia) v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a v súčasnosti za účelom zistenia, či v ich pomeroch nastala taká významná zmena, ktorá odôvodňuje zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia (§ 78 Zákona o rodine).

21. V pôvodnom konaní, v ktorom bola schválená rodičovská dohoda sa otec dobrovoľne zaviazal, že bude prispievať na obe maloleté deti výživným celkom vo výške 600,- eur. Otec detí v tom čase dosahoval príjem vo výške 510,- eur netto zo zamestnaneckého pomeru. Preto už v čase, kedy súd pôvodne rozhodoval o rodičovskej dohode, otcom uvádzaný príjem nezodpovedal výške vyživovacej povinnosti, ktorú sa však otec zaviazal plniť dobrovoľne. Táto rodičovská dohoda v tom čase zodpovedala vôli rodičov, a teda aj vôli otca, ktorý sám vzhľadom na svoje príjmové a majetkové pomery zhodnotil, že je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu práve takouto sumou. V tomto konaní preto bolo potrebné vychádzať nielen z toho, aký bol preukázaný príjem a majetok otca v čase pôvodného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti, ale aj z toho, aká bola životná úroveň otca, keď táto zrejme umožňovala otcovi prispievať na výživu maloletých detí sumou v celkovej výške 600,- eur, z čoho vyplýva, že majetok a príjem otca v tom čase zodpovedal takejto výške vyživovacej povinnosti.

22. Pri rozhodovaní o výživnom nie sú pre súd rozhodujúce len skutočné zárobkové (príjmové) pomery povinného rodiča, ale jeho reálne možnosti dané okrem iného aj jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí, skúseností a podobne. Uvedené možno zhrnúť tak, že pri rozhodovaní o výživnom nie je pre súd rozhodujúci len povinným rodičom deklarovaný príjem, ale vychádzajúc z princípu potenciality príjmu je potrebné posudzovať potencionalny možný príjem, ktorý je povinný rodič objektívne schopný dosahovať. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávnych vzťahov, boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, výživné nie je možné určovať len mechanickým porovnaním deklarovaného príjmu rodiča s jeho príjmom, ktorý dosahuje v súčasnosti. Preto okrem potreby zistiť reálny príjem a majetkové pomery, životné náklady, ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti a prípadne aj ďalšie skutočnosti majúce vplyv na vyživovaciu povinnosť, je potrebné aj podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine posúdiť to, čo je objektívne možné, aby povinný rodič zarobil, a to najmä s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že už v pôvodnom konaní o určení vyživovacej povinnosti otca existoval rozpor medzi deklarovaným príjmom otca a tým, v akom rozsahu sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletých detí, čo zároveň umocnilo aj skúmanie pomerov otca v konaní vedenom pod sp. zn. 31P/93/2019 (KS TN pod sp. zn. 19CoP/42/2020) a závery vyplývajúce z tohto konania, najmä záver krajského súdu o tom, že osvedčená životná úroveň otca sa od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom pre maloleté deti nezmenila, ako aj následne pretrvávajúce zjavné rozpory medzi deklarovanými príjmami a výdavkami otca, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie výživného vychádzal z princípu potenciality príjmu otca. Vzhľadom na túto skutočnosť, keď príjem otca bolo potrebné posúdiť podľa princípu potenciality, a teda príjem, ktorý by mohol otec dosahovať, dospel odvolací súd k záveru, že v konaní nie je už potrebné vykonať ďalšie dokazovanie ohľadne iného prípadného príjmu otca zo závislej činnosti. Z tohto dôvodu preto aj napriek tomu, že otec predložil v odvolacom konaní pracovnú zmluvu zo dňa 24.10.2022 o jeho pracovnom pomere so spoločnosťou CND Pavol Ondreját, s.r.o., so sídlom Ilava, Pivovarská 425/2, IČO: 50649663, odvolací súd nenariadil pojednávanie a tento dôkaz nevykonal, nakoľko súd prvej inštancie za účelom zistenia potencionálneho príjmu otca vykonal dostatočné dokazovanie a tento nový dôkaz nebol spôsobilým dôvodom na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

24. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že otec nemá evidovaný žiaden účet v banke alebo pobočke banky na území SR a na jeho osobu nie je evidované žiadne vozidlo alebo nehnuteľnosť. Otec bol zamestnancom spoločnosti TMS GmbH s.r.o. do 31.5.2021 s príjmom vo výške 400,- eur mesačne, pričom v mesiaci 05/2021 bol otcov vymeriavací základ vo výške 1.888,57 eur (pravdepodobne z dôvodu odstupného). Otec má evidovanú živnosť v predmete podnikania zámočníctvo, ktorú má od 06/2010 pozastavenú. Od 25.06.2021 bol otec detí evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie a od 25.06.2021 do 24.12.2021 poberal dávky v nezamestnanosti vo výške 220,- eur mesačne a od 02/2022 dávku v hmotnej núdzi v sume 68,80 eur. V konaní otec deklaroval svoje náklady na sumu 100,- eur ako príspevok matke na bývanie, 10,- eur na telefón, 40,- až 50,- eur strava, 20 - 30,- eur hygiena/oblečenie, 150,- eur na maloletého R. (v súčasnosti 130,- eur - rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.11.2020 č. k. 34P/29/2020-69). Tieto otcov deklarované výdavky predstavujú sumu vo výške cca 300,- až 320,- eur. Okrem toho otec platí výživné na maloletého Y. a N. vo výške 600,- eur mesačne. Celkom má tak otec mesačné výdavky v sume cca 900,- eur až 920,- eur.

25. Príjem otca bol od 02/2022 v podobe dávky v hmotnej núdzi v sume 68,80 eur, resp. predtým v podobe dávok v nezamestnanosti vo výške 220,- eur mesačne. Ani v čase, keď bol zamestnancom spoločnosti TMS GmbH s.r.o. do 31.5.2021 s príjmom vo výške 400,- eur mesačne, otcove príjmy tieto mesačné výdavky otca nepokrývali, pričom otec podľa jeho tvrdenia nedisponuje ani takými úsporami, z ktorých by mohol tieto výdavky uhrádzať. Takýto stav, kedy otcove výdavky výrazne prevyšujú jeho deklarované príjmy a majetok, kontinuálne pretrváva už od pôvodnej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom v konaní vedenom pod sp. zn. 26P/190/2018. Otec tento rozpor medzi jeho výdavkami a príjmami relevantne nevysvetlil, a to tak ani v tomto konaní, ako ani v predchádzajúcom konaní vedenom pod sp. zn. 31P/93/2019 (KS TN pod sp. zn. 19CoP/42/2020). V konaní síce otec tvrdil, že si je nútený požičovať, no túto skutočnosť súdu nepreukázal. Z uvedeného teda možno predpokladať, že otec má ešte iný príjem, majetok, či prípadne príspevok od inej osoby, ktorý súdu nepreukázal a ktorý mu umožňoval, resp. aj naďalej umožňuje uhrádzať svoje náklady. Pokiaľ otec takýto príjem alebo majetok súdu nepreukázal, je podľa názoru odvolacieho súdu (za stavu, keď nie je možné aplikovať sankciu podľa § 63 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine) nevyhnutné vychádzať z potencionálneho príjmu otca v maximálnej možnej výške príjmu, ktorú by mohol otec dosahovať, a to aj s prihliadnutím na jeho životnú úroveň a dlhodobú schopnosť uhrádzať nielen tieto náklady, ale napr. aj cesty do zahraničia (ako to vyplývalo aj z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.01.2021 č. k.19CoP/42/2020-238), či napr. plánovanú dovolenku s maloletými deťmi v zahraničí, ktorú uvádzal otec v odvolacom konaní. Z tohto hľadiska aj podľa názoru odvolacieho súdu ako nedôveryhodné vyznieva vyjadrenie otca na pojednávaní, že si nepamätá, či bol týždeň pred pojednávaním v zahraničí.

26. Rovnako otec relevantne nepreukázal, že jeho životná úroveň od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti klesla takým spôsobom, že by išlo o podstatnú zmenu pomerov na jeho strane, odôvodňujúcu zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom (§ 78 Zákona o rodine). Odvolací súd poukazuje na to, že okrem skutočností, že otec bol doposiaľ schopný uhrádzať svoje náklady v nemalej výške, mesačne cca 900 až 920 eur, o životnej úrovni otca svedčia aj ďalšie skutočnosti, a to už spomínaná plánovaná dovolenka s maloletými deťmi v zahraničí, otcove cesty do zahraničia (napr.

aj otcom uvádzaná cesta za sestrou žijúcou v Talianska), ako aj to, že otec užíva rôzne motorové vozidlá. V tomto smere otec v konaní nepoprel, že by užíval cudzie motorové vozidlá. Namietal, že predmetné motorové vozidlá nevlastní a sú mu bezodplatne požičiavané, ako aj to, že nebolo jednoznačne preukázané, aké typy vozidiel má otec vlastne užívať. Odvolací súd znova poukazuje na predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.1.2021 č. k. 19CoP/42/2020-238, z ktorého vyplýva, že otec nepopieral užívanie motorových vozidiel značky Mercedes GLE Coupe, Nissan Pathinger a Jaguár. Otcove vyjadrenia, keď nevedel presne uviesť, kto mu tieto vozidlá požičiava a o aké vozidlá ide, a to aj s poukazom na to, čo bolo v konaní zistené, a teda, že Y.a F. (matka tretieho otcovho dieťaťa) ponúkala na sociálnej sieti na predaj auto Mercedes GLE Coupe, r.v.2017, za cenu 44.000,-eur (údajne vozidlo patriace niekdajšej firme otca TMS GmbH s.r.o.), sú podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočné a nekonzistentné a takéto nepresvedčivé vyjadrenia otca nevytvádzajú o jeho reálnej životnej úrovni, keď faktom je, že otec tieto vozidlá užíval a aj naďalej užíva. Otec v konaní nepreukázal, že by sa jeho životná úroveň podstatným spôsobom zmenila, pričom maloleté deti, ako už bolo konštatované, majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojho otca.

27. Zmena pomerov u otca v porovnaní s tým, kedy bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť nastala v tom, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloleťmu R. nar. XX.XX.XXXX. Táto skutočnosť však už bola zohľadnená v predchádzajúcom konaní pri zamietnutí návrhu matky o zvýšenie výživného pre maloleťmu Y.. Súd prvej inštancie preto správne takúto povinnosť otca v podobe ďalších výdavkov vyvážil s rastom životných nákladov u maloleťmu Y. a N., keď v čase poslednej úpravy výživného mal maloleť Y. 10 rokov a bol žiakom 4. ročníka ZŠ, hrával hokej, pričom v súčasnosti má maloleť Y. 13 rokov a je žiakom 7. ročníka ZŠ, naďalej hráva hokej a maloleť N. mala vtedy necelých 7 rokov a bola žiačkou 1. ročníka ZŠ, navštevovala ZUŠ a teraz už má 10 rokov, je žiačkou 4. ročníka ZŠ a naďalej navštevuje ZUŠ. Ani otcove námietky ohľadne výdavkov maloleťmu detí, ktoré uvádzala matka v odvolacom konaní (výdavky na hokejovú výstroj, záujmy maloleťmu Y. -rybárstvo a chovateľstvo, počítač, tlačiareň, tablet, kolobežka) neboli dôvodné, keď maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, pričom vzhľadom na životnú úroveň oboch rodičov sú tieto výdavky maloleťmu detí podľa názoru odvolacieho súdu primerané ich potrebám, a teda nie je dôvod na to, aby sa otec určeným výživným na týchto výdavkoch nepodieľal.

28. Zákon o rodine zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), takže podľa názoru odvolacieho súdu nemôže obstať ani argumentácia otca, podľa ktorej si otec nevie nájsť prácu, resp. sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore, alebo na adekvátnej pozícii. Rovnako neobstoja ani námietky otca o tom, že relevantné pracovné ponuky, o ktoré sa uchádzal už boli obsadené, resp., že ÚPSVaR Trenčín evidoval aj miesta, ktoré už boli obsadené. Posúdenie potenciality príjmu otca totižto nie je viazané vzhľadom na konkrétnu pracovnú ponuku, a teda, či táto je alebo nie je už obsadená, keď podstatné je, aký príjem na vyhovujúcej pracovnej pozícii môže otec vo všeobecnosti dosahovať, pričom ako už bolo uvedené, v predmetnej veci je potrebné vychádzať z maximálne zistenej výšky potencialného príjmu otca. Odvolací súd sa v tomto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý vyplýval z vykonaného dokazovania, a teda, že v mieste bydliska otca je dostatok voľných pracovných miest, ktoré by boli vhodné pre otca vzhľadom na jeho vek, dosiahnuté vzdelanie a zdravotný stav, ktoré sú s rôznymi zárobkovými možnosťami, a to aj niektoré s príjmom od 1.500,- eur/mesiac. Navyše je potrebné poukázať na to, že otec bez výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti má dostatok času a priestoru na to, aby sa mohol bez obmedzenia uchádzať o zamestnanie aj vo vzdialenejších regiónoch Slovenska, resp. v iných obvodoch, kde sú reálne vykazované lepšie pracovné možnosti, prípadne aj v zahraničí a následne si takto plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Otca v tomto smere neobmedzuje ani vek a ani zdravotný stav, hoci v odvolaní poukazyval na to, že bol operovaný v oblasti ramena a musí znášať zdravotné ťažkosti s tým spojené. V konaní však otec nepreukázal, že by ho jeho zdravotné komplikácie, ktoré uvádzal, mohli akokoľvek vo výkone práce obmedzovať. Aj súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia správne poukázal na rozpor návrhu otca s tým, čo súd od otca zistil na pojednávaní, a teda, že otec na pojednávaní už žiadne zdravotné problémy neuvádzal, dokonca ani nevedel, že nejaké vyjadrenie o potrebe rehabilitácií v návrhu sám tvrdil a na pojednávaní uviedol, že si nie je vedomý, že by rehabilitoval, nepamätá si kedy skončil s rehabilitáciami. V rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.01.2021 č. k. 19CoP/42/2020-238 krajský súd poukázal na stanovisko posudkového lekára Sociálnej poisťovne a.s., z ktorého vyplývalo, že otcov zdravotný stav nevyžaduje potvrdenie o znížení pracovnej schopnosti. Z dokazovania nevyplývalo, že by sa odvtedy otcov zdravotný stav podstatne zmenil. Pokiaľ teda súd prvej inštancie ustálil potencialný možný príjem otca vo výške 1.500,- eur, tento záver súdu bol

správny. Z tohto hľadiska potom, keď otec pri príjme 510,- eur, ako deklaroval v pôvodnom rozhodnutí o určení vyživovacej povinnosti, bol schopný plniť výživné v celkovej výške 600,- eur na obe maloleté deti, o to viac pri príjme 1.500,- eur si môže plniť svoju vyživovaciu povinnosť, keď súčasne nebolo preukázané, že by sa inak podstatne zmenili majetkové pomery otca v porovnaní s jeho pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výživného na maloleté deti.

29. Otec v odvolaní ďalej namietal, že súd mal pri určení výšky výživného vychádzať z rozhodovacej praxe všeobecných súdov, ktorá podľa otca ustálila istú percentuálnu výšku výživného v závislosti od čistého mesačného príjmu povinnej osoby na strane jednej a v závislosti od „kategórie“ (veku) oprávnenej osoby na strane druhej, a teda v prípade maloletého Y.a a N. v prípade ich bežných potrieb a dobrého zdravotného stavu v rozsahu cca 20 % z čistého mesačného príjmu povinnej osoby. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že určenie výšky vyživovacej povinnosti nemožno paušálne porovnávať s ohľadom na kategórie ako je vek dieťaťa a takto ustáliť bez posúdenia konkrétnych okolností veci, najmä potrieb dieťaťa, výšku sumy vyživovacej povinnosti podľa toho, koľko je jej podiel na čistom príjme rodiča, t. j. ako uvádzal otec vo výške 20% z čistého príjmu rodiča. Odvolací súd zároveň poukazuje na rovnaké závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 25. septembra 2019, sp. zn. 4Cdo/148/2019, podľa ktorého určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Podľa Najvyššieho súdu SR by iný výklad viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva, pričom v tejto otázke nie je z povahy veci ani možné, aby došlo k ustáleniu súdnej praxe.

30. Čo sa týka námietky otca k prípustnosti listinného dôkazu - záverečnej správy o poskytnutí detektívnej služby, odvolací súd má za potrebné uviesť, že tento listinný dôkaz bol predložený matkou až v odvolacom konaní. Skutkový stav zistený súdom prvej inštancie preto nevychádzal zo skutočností, ktoré by mohli byť zistené vykonaním tohto listinného dôkazu, pričom odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Takto zistený skutkový stav z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie bol podľa názoru odvolacieho súdu dostatočný na to, aby tento zodpovedal požiadavke zistenia skutočného stavu veci, a preto už nebolo potrebné doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov v odvolacom konaní. Vzhľadom na to, odvolací súd predložený listinný dôkaz - záverečnú správu o poskytnutí detektívnej služby nevykonal, preto sa ďalej ani otázkou prípustnosti tohto dôkazu nezaoberal.

30. Odvolací súd vzhľadom na uvedené napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).